

32011R0550

8.6.2011.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 149/1

UREDBA KOMISIJE (EU) br. 550/2011**od 7. lipnja 2011.****o utvrđivanju određenih ograničenja koja se primjenjuju na korištenje međunarodnih emisijskih kredita iz projekata koji uključuju industrijske plinove, na temelju Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 11.a stavak 9.,

budući da:

(1) Krajnji cilj Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama (UNFCCC), koja je odobrena Odlukom Vijeća 94/69/EZ od 15. prosinca 1993. o sklapanju Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime⁽²⁾, je stabilizirati koncentracije stakleničkih plinova u atmosferi na razini koja će spriječiti opasno antropogeno uplitanje u klimatski sustav. Da bi se postigao taj cilj, ukupno globalno povećanje srednje godišnje površinske temperature ne bi smjelo biti veće od 2 °C u odnosu na predindustrijsku razinu, kako je potvrđeno na Konferenciji o klimatskim promjenama u Cancunu u prosincu 2010. i „Kopenhaškim dogovorom”. U skladu s najnovijim izvješćem o procjeni Međuvladinog tijela za klimatske promjene (Intergovernmental Panel on Climate Change, IPCC), da bi se postigao taj cilj, globalne emisije stakleničkih plinova moraju doseći svoj vrhunac do 2020. To podrazumijeva povećanje globalnih napora svih zemalja koje ispuštaju značajne količine stakleničkih plinova.

(2) Da bismo se mogli nositi s tim izazovom, tržišta ugljika morat će odigrati ključnu ulogu. Ona će nam omogućiti da ostvarimo zadane ciljeve uz niže troškove i istodobno promicati ambicioznije ciljeve. Osim toga, tržišta ugljika mogu biti učinkovito sredstvo za prijenos financijskih sredstava u zemlje u razvoju te nam pomoći da ispunimo obveze u okviru međunarodnog financijskog paketa od 100 milijardi USD, koji je dogovoren u Kopenhagenu. To zahtijeva značajno proširenje postojećih mehanizama, uključujući reformu mehanizma čistog razvoja (CDM), kako bi se povećalo korištenje standardiziranih referentnih scenarija i stvaranje novih tržišnih mehanizama.

(3) Kyotskim protokolom, koji je odobren Odlukom Vijeća 2002/358/EZ od 25. travnja 2002. o odobravanju, u ime Europske zajednice, Kyotskog protokola uz Okvirnu konvenciju Ujedinjenih naroda o promjeni klime i zajedničkom ispunjavanju obveza koje iz njega proizlaze⁽³⁾, određeni su ciljevi smanjenja emisija za 39 stranaka u razdoblju od 2008. do 2012. i uspostavljena dva mehanizma za izdavanje međunarodnih emisijskih kredita koja stranke mogu koristiti za prijebor emisija. Mehanizam zajedničkih projekata (Joint Implementation, JI) predviđa izdavanje jedinica smanjenja emisije (Emission Reduction Unit, ERU), a mehanizam čistog razvoja (Clean Development Mechanism, CDM) izdavanje ovjerenih smanjenja emisije (certified emission reduction, CER).

(4) JI i CDM su čisti mehanizmi prijebora, što znači da svaka tona smanjenja emisije stakleničkih plinova daje pravo na ispuštanje tone stakleničkih plinova na drugom mjestu. Iako ovakvi sustavi općenito pomažu da se umani trošak globalnog smanjenja, jer omogućuju djelovanje u zemljama gdje je to ekonomičnije, oni ne doprinose naporima za smanjenje emisija koji su nužni za ostvarenje cilja od 2 °C.

⁽¹⁾ SL L 275, 25.10.2003., str. 32.

⁽²⁾ SL L 33, 7.2.1994., str. 11.

⁽³⁾ SL L 130, 15.5.2002., str. 1.

- (5) Da bi se globalno zatopljenje održalo ispod 2 °C, Unija je zauzela stajalište da bi obveze industrijaliziranih zemalja trebalo nadopuniti provedbom odgovarajućih mjera ublažavanja u zemljama u razvoju, posebno onim najnaprednijima. Usporedno bi trebalo postupno razviti široko međunarodno tržište ugljika koje je sposobno na učinkovit način osigurati potrebna globalna smanjenja, gdje se međunarodni emisijski krediti izdaju za smanjenja emisije ostvarena ispod referentne vrijednosti koja je niža od projicirane razine emisija u slučaju izostanka mjera za smanjenje. To zahtijeva provedbu odgovarajućih mjera ublažavanja u zemljama u razvoju. Trebalo bi pojačati sudjelovanje najslabije razvijenih zemalja u CDM-u, dok bi se naprednije zemlje u razvoju trebale postupno uključivati u sektorske tržišne mehanizme i, konačno, sustave trgovanja emisijskim dozvolama („cap-and-trade“) ⁽¹⁾.
- (6) Sudjelovanje u mehanizmima JI i CDM je dobrovoljno i odluke o tomu hoće li se dopustiti korištenje emisijskih kredita u sustavima trgovanja emisijama su isto tako dobrovoljne. Prema tomu, postoji razlika između izdanih emisijskih kredita i emisijskih kredita čije su korištenje potpisnice Kyotskog protokola dopustile u okviru nacionalnog zakonodavstva. U tom je smislu Direktivom 2003/87/EZ već isključeno korištenje jedinica dodijeljene kvote (Assigned Amount Units, AAU), a Direktivom 2004/101/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ dopušteno korištenje određenih emisijskih kredita JI i CDM, uz usklađena ograničenja korištenja međunarodnih emisijskih kredita iz nuklearnih, zemljišnih i šumarskih projekata, s time da države članice subjektima mogu dopustiti korištenje određene količine drugih vrsta međunarodnih emisijskih kredita. Direktivom 2003/87/EZ predviđeno je donošenje usklađenih provedbenih odredaba za ograničenja korištenja međunarodnih emisijskih kredita.
- (7) Trebalo bi ograničiti korištenje međunarodnih emisijskih kredita iz projekata koji uključuju trifluormetan (HFC-23) i dušikov oksid (N₂O) iz proizvodnje adipinske kiseline (dalje u tekstu „projekti s industrijskim plinovima“). To je u skladu sa zaključcima Europskog vijeća iz listopada 2009., kojima se pozivaju zemlje u razvoju, a posebno one naprednije, da poduzmu odgovarajuće mjere ublažavanja. Velika većina projekata s industrijskim plinovima smještena je u naprednim zemljama u razvoju koje su sposobne same financirati ta jeftina smanjenja, a prihod iz ranijih projekata te vrste trebao bi biti dovoljan za njihovo financiranje. Uvođenje ograničenja korištenja emisijskih kredita iz projekata s industrijskim plinovima, posebno ako je praćeno odgovarajućim odlukama na međunarodnoj razini, trebalo bi doprinijeti postizanju uravnoteženije geografske raspodjele koristi mehanizama uspostavljenih na temelju Kyotskog protokola.
- (8) Projekti s industrijskim plinovima izazivaju zabrinutost sa stajališta zaštite okoliša. Izuzetno visoke stope prinosa od uništavanja HFC-23 stimuliraju nastavak proizvodnje i uporabe klordifluormetana (HCFC-22) – stakleničkog plina s visokim potencijalom oštećenja ozona – u najvećim količinama koje dopušta metodologija projektnih aktivnosti. Kao posljedica toga, proizvodnja HCFC-22 mogla bi biti viša nego da nema projektnih aktivnosti. To pak dovodi u pitanje „Prilagodbu Montrealskog protokola o tvarima koje oštećuju ozonski sloj“ ⁽³⁾ iz 2007. u vezi s proizvodnjom i potrošnjom HCFC-a, čija je namjera ubrzati isključenje HCFC-22 iz uporaba različitih od uporabe HCFC-22 kao sirovine. To je također nespojivo s mogućnošću da države članice financiraju isključenje HCFC-22 iz proizvodnje doprinosima multilateralnom fondu na temelju Montrealskog protokola. Te visoke stope prinosa rezultiraju narušavanjem gospodarskih poticaja i tržišnog natjecanja te pomacima proizvodnje dalje od proizvođača adipinske kiseline s poslovnim nastanom u Uniji prema registriranim proizvođačima u trećim zemljama. Znatno povoljniji tretman proizvođača adipinske kiseline koji sudjeluju u kyotskim mehanizmima u odnosu na one koji ulaze u sustav Unije od 2013. povećat će rizik sličnih pomaka proizvodnje i neto povećanja globalnih emisija. Ograničenja korištenja tih međunarodnih emisijskih kredita opravdana su kako bi se umanjilo narušavanje gospodarskih poticaja i tržišnog natjecanja te izbjeglo istjecanje emisija stakleničkih plinova.
- (9) Međunarodni emisijski krediti iz projekata s industrijskim plinovima ne doprinose prijenosu tehnologije niti prijeko potrebnoj dugoročnoj preobrazbi energetske sustava u zemljama u razvoju. Smanjenje tih industrijskih plinova putem mehanizama JI odnosno CDM ne doprinosi na najučinkovitiji način smanjenju globalnih emisija, budući da se visoki prinosi nositelja projekata ne koriste za smanjenje emisija.
- (10) Primjena potpunih ograničenja korištenja određenih emisijskih kredita predviđena je u članku 11.a stavku 9. Direktive 2003/87/EZ. Primjena takvih ograničenja primjerena je u slučaju projekata s industrijskim plinovima. Potpuno ograničenje korištenja na najbolji način uklanja neželjene posljedice tih emisijskih kredita za

⁽¹⁾ Zaključci Vijeća: Priprema za 16. Konferenciju stranaka UNFCCC, Cancun (29.11. – 10.12.2010.) – 3036. sastanak Vijeća za okoliš, Luxembourg, 14.10.2010. i Zaključci Vijeća: Stajalište EU-a za Konferenciju o klimatskim promjenama u Kopenhagu (7. – 18.12.2009.) – 296. sastanak Vijeća za okoliš, Luxembourg, 21. listopada 2009., potvrđeno Zaključcima predsjedništva Europskog Vijeća u Bruxellesu od 29./30. listopada 2009.

⁽²⁾ SL L 338, 13.11.2004., str. 18.

⁽³⁾ Montrealski protokol o tvarima koje oštećuju ozonski sloj, kako je prilagođen i izmijenjen na 19. sastanku stranaka Montrealskog protokola (17. – 21. rujna 2007.).

tržišno natjecanje i okoliš, povećava ekonomičnost smanjenja globalnih emisija i ekološku uspješnost tržišta ugljika poticanjem ulaganja u tehnologije s malim korištenjem ugljika.

- (11) U skladu s člankom 11.a stavkom 9. Direktive 2003/87/EZ, mjere predviđene ovom Uredbom trebaju se primjenjivati od 1. siječnja 2013., što je u skladu s tim člankom više od šest mjeseci i manje od tri godine od datuma donošenja. Te mjere ne utječu na korištenje emisijskih kredita za industrijske plinove u svrhu ispunjenja obveza tijekom 2012.

- (12) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Odbora za klimatske promjene,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Od 1. siječnja 2013. zabranjuje se korištenje međunarodnih emisijskih kredita iz projekata koji uključuju uništavanje trifluorometana (HFC-23) i dušikovog oksida (N₂O) iz proizvodnje adipinske kiseline u smislu članka 11.a Direktive 2003/87/EZ, osim korištenja emisijskih kredita iz postojećih projekata te vrste koja su izdana za smanjenja emisije prije 2013. i koriste se u odnosu na emisije postrojenja EU ETS koje su nastale tijekom 2012., koje je dopušteno do uključivo 30. travnja 2013.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 7. lipnja 2011.

Za Komisiju
Predsjednik
José Manuel BARROSO